

[Brorsen.]

at det vilde have sin Betydning, om man kunde udsætte Lovforslagets endelige Vedtagelse i nogle Maaneder.

Jeg gør for Resten opmærksom paa, at der i en anden nordisk Forfatning, den finske, findes den Bestemmelse, at et Mindretal paa $\frac{1}{3}$ af Rigsdagens Medlemmer ved en Sags tredie Behandling kan forlange Sagen henlagt til efter Nyvalg. Herfra undtages forskellige Love, men har man f. Eks. undtaget Skattelove, forlanger man til Gengæld, at disse, hvis de skal gælde for mere end 1 Aar, skal vedtages med kvalificeret Majoritet. Det er jo ikke det, vi stiller Forslag om, men jeg har kun villet nævne, at i en anden nordisk Forfatning har man ganske anderledes strenge Regler og ganske anderledes betydningsfulde Beføjelser for et Mindretal paa Rigsdagen.

I § 49 siger vi, at for at et Medlem skal kunne tiltales eller underkastes Fængsel, skal $\frac{2}{3}$ af Rigsdagens Medlemmer give Samtykke. Naar vi foreslaar dette, er det for at hindre, at selv et nok saa lille Flertal skal kunne optræde dominerende paa Rigsdagen.

I § 54 hedder det, at om ethvert offentligt Anliggende kan ethvert Medlem af Rigsdagen afæske Regeringen en Forklaring. Vi har fundet det rigtigt at tilføje, at Regeringen har Pligt til at give en saadan Forklaring. Vi har lagt Mærke til, at enkelte Ministre undertiden ikke har været alt for tilbøjelige til at give en Forklaring, som man har ønsket, og i alt Fald synes jeg, det er udmærket, at det tilføjes, at Regeringen har Pligt til i alle Tilfælde at give de nødvendige Oplysninger, naar et Medlem begærer det.

Jeg kommer saa til § 58, der handler om Folkeafstemning. Jeg skal her gøre opmærksom paa, at vort Forslag ogsaa indeholder den Bestemmelse, at Folkeafstemning kan kræves af $\frac{2}{5}$ af Rigsdagens Medlemmer. Endvidere har vi i 2det Stykke den Bestemmelse, at under visse Forhold kan 10 pCt. af de paa Rigsdagsvalglisterne opførte Vælgere kræve en Folkeafstemning afholdt. Vi har samtidig foreslaaet længere Tidsfrister end dem, der findes i Regeringsforslaget, og endelig har vi den generelle Regel vedrørende Folkeafstemninger: at til et Lovforslags Bortfald kræves der, at et Flertal paa mindst 25 pCt. af samtlige Vælgere har stemt derfor. Saa undtages naturligvis forskellige Love, som nærmere er anført i Paragraffen.

§§ 59 og 60 i vort Forslag handler om Rigsretten, der bestaar af Medlemmerne af

Landets øverste Domstol og et tilsvarende Antal af Rigsdagens Medlemmer. Vi har indføjet den nye Bestemmelse i § 60, at $\frac{2}{5}$ af Rigsdagens Medlemmer kan anlægge Sag mod Ministre ved Rigsretten. Vi har fundet det rimeligt, at der, naar et saa stort Mindretal finder en Ministers Administration uforsvarlig, bliver Mulighed for at faa Forholdet undersøgt til Bunds og eventuelt paadømt ved Rigsretten. Vi kan godt indrømme over for hinanden, at der i de parlamentarisk styrede Lande kan være en Tilbøjelighed til inden for Regeringen, naar et af dens Medlemmer bliver angrebet, at slutte Kreds om ham. Man vil ikke finde sig i, at han falder, og derfor bliver der ikke Tale om Rigsretsanklage fra Regeringens eller Flertallets Side. Man kan tænke sig Tilfælde, hvor det vilde være af Betydning, om et saa stort Mindretal, som der her er Tale om, havde Beføjelse til at anklage en Minister for Rigsretten, naar man er af den Anskuelse, at hans Administration har været fuldstændig uforsvarlig. Det er givet, at Mindretallet ikke vilde gøre Brug af en saadan Bestemmelse undtagen i ganske bestemte Tilfælde, hvor man fuldt og fast er overbevist om, at der er „something rotten“ i den paagældende Ministers Administration.

§ 62 bestemmer, at Retsplejen til enhver Tid og under alle Forhold skal holdes strengt adskilt fra Forvaltningen.

I § 65 siger vi i 2det Stykke: „Det fastsættes ved Lov, i hvilke Sager og under hvilke Former Lægmænd skal medvirke i Strafferetsplejen.“ Som det blev omtalt af Flertallets Ordfører, har man i Regeringens Forslag indsat en Bestemmelse om, at Nævninger altid skal medvirke i Misgerningssager. Jeg skal ikke indvende noget særligt mod denne Bestemmelse. Vi har kun ment, at det vil være rigtigt, at Paragraffen bliver saaledes, som vi har formuleret den, saaledes at man ikke binder sig for stærkt, men er nogenlunde frit stillet, idet vi dog, som sagt, har indsat Bestemmelsen om, at det skal fastsættes ved Lov, i hvilke Sager og under hvilke Former Lægmænd skal medvirke i Strafferetsplejen.

Jeg kommer saa til vort Forslags § 66. Jeg gaar ud fra, at det er en Paragraf, som man fra flere Sider har skænket særdeles stor Opmærksomhed. I § 66 findes der en Bestemmelse om, at $\frac{1}{3}$ af Rigsdagens Medlemmer i Tilfælde af, at der hersker Tvivl om et Lovforslags Grundlovsmæssighed, kan forlange Sagen prøvet ved Højesteret. Jeg kan tænke mig, at man vil forsøge at hvirvle en hel Del Støv op om Affattelsen af denne Paragraf. Det er der nu efter min Mening